Iceland Liechtenstein Norway **Active citizens** fund

WEBINAR ZA NOVINARJE

vpliv hitre mode na okolje in ljudi

30. 3. 2021

OB 10.00 @ ZOOM

VOZNI RED

- Okoljska problematika & raziskava
- Socialna problematika
- Kako poročati o hitri modi
- Aktivnosti projekta
- Zagovorništvo
- Dan v rabljenih oblačilih (23. 4. 2021)

Dogodek se bo snemal za interno uporabo, povezavo do posnetka in prezentacije pošljemo po predstavitvi. Vprašanja lahko postavljate v chat ali jih v živo zastavite po predstavitvi.

VPLIV NA OKOLJE

- **Proizvodnja**: Letno se proizvede 150 milijard kosov oblačil (20/osebo; v SLO v 2019 24 milijonov kosov). Od teh jih približno 30 % ni nikoli prodanih.
- **Uporaba**: 1 poln pralni stroj poliestrskih tkanin = 700.000 mikrovlaken. Skupna količina/leto = 50 milijard plastenk.
- **Po koncu življenjske dobe**: Letno nastane 92 milijonov ton tekstilnih odpadkov (12,3 kg/osebo). Na svetu pristane na odlagališčih ali v sežigalnicah vsako sekundo en tovornjak zavrženega tekstila.

OBLEKA NAREDI ČLOVEKA

V SLOVENIJI (2019) ZAVRŽEMO

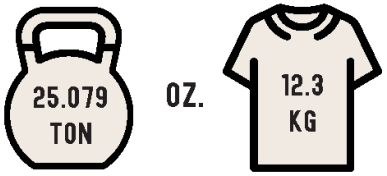

OBLAČIL NA PREBIVALCA.

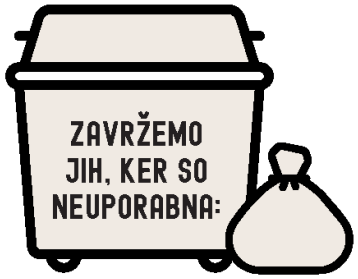

MANJKAJOČI GUMBI, LUKNJE, MADEŽI,
KI SE JIH NE DA ODSTRANITI

SICER JE OPAZITI MOČAN TREND
POZITIVNO NARAVNANIH SPREMEMB
NAKUPOVALNIH NAVAD

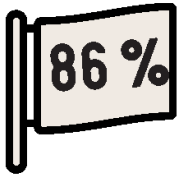

anketirancev je navedlo vsaj
eno pozitivno spremembo

OD SKUPNO 938 NAVEDB JIH JE

24,3 %

povezanih z omembo redkejšega kupovanja
oziroma nakupa manj oblačil.

A ŠE VEDNO SE PREMALO ODLOČAMO
ZA IZPOSOJO IN PONOVNO UPORABO.

0,62 % PRODANIH RABLJENIH OBLAČIL
v primerjavi s prodajo novih oblačil.

0,12 % IZPOSOJENIH OBLAČIL
v primerjavi s prodajo novih oblačil.

VEČINOMA PA ŠE VEDNO KUPUJEMO POCENI
IN MANJ KAKOVOSTNA OBLAČILA IZ
KITAJSKE IN BANGLADEŠA

PO ENI STRANI IZVAŽAMO KAKOVOSTNE
IZDELKE, PO DRUGI STRANI PA UVAŽAMO
NIZKOKAKOVOSTNE.

ČEPRAV SMO V SLOVENIJI V
LETU 2019 PROIZVEDLI

KOSOV OBLAČIL

POSAMEZNIKI SMO O EKOLOŠKIH CERTIFIKATIH
SLABO INFORMIRANI, ZATO JIM NE ZAUPAMO IN
ZATO NE OPRAVIČUJEJO VIŠJE CENE OBLAČIL.
POSLEDICA JE, DA SE ZA NAKUP OBLAČIL S
CERTIFIKATI ODLOČAMO REDKEJE.

WWW.OBLEKANAREDICLOVEKA.SI
#OBLEKANAREDIČLOVEKA

Iceland Liechtenstein Norway Active citizens fund

IZKORIŠČANJE DELAVCEV_K

- Pridelava bombaža:
  - Prisilno delo na poljih bombaža (več kot pol milijona Ugurov prisiljenih delati na bombažnih poljih na Kitajskem)
  - Gojenje hibridnih sort bombaža (leta 2019 je 42.480 pridelovalcev bombaža v Indiji naredilo samomor)
  - Državne subvencije pridelave bombaža v ZDA (Brazilija je 2005 dobila tožbo proti ZDA, ko je zahtevala zmanjšanje subvencij)
- Neprimerni delovni pogoji
  - "sweatshops" = potilnice
  - Rušenje stavb (Rana Plaza – 24. 4. 2013) in druge nesreče s smrtnimi žrtvami
  - Neprimerno plačilo
- Otroško delo
  - 60 % vseh otrok vključenih v prisilno delo na svetu, dela v tekstilni industriji
- Izkoriščanje migrantov
  - Primer Sirijskih beguncev v Turčiji

60 % svetovne proizvodnje oblačil in obutve je v Aziji (Kitajska, Bangladeš, Vietnam)

DOSTOJNO PLAČILO vs. MINIMALNA PLAČA

OBLEKA NAREDI ČLOVEKA

Cost breakdown of a sample €29 t-shirt

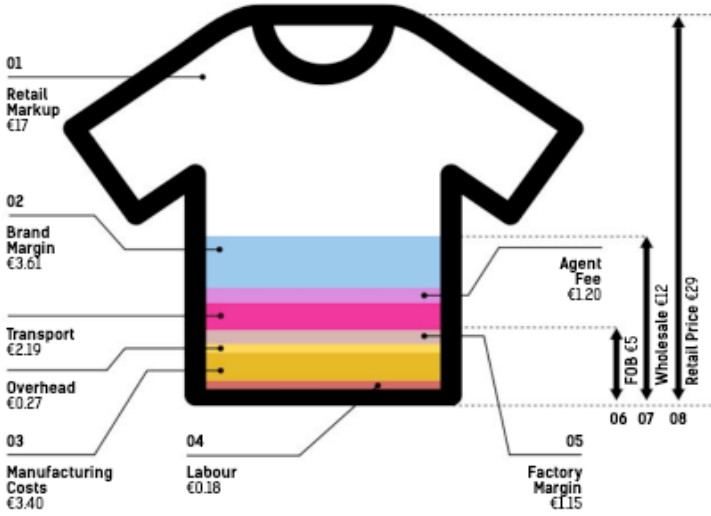

01 Retail costs
Retailer's own staff, rent, tax and so on.

02 Brand margin
Brands' staff, rent, mark-up and profit margin

03 Manufacturing costs
Materials cost, direct labour cost and manufacturing overhead

04 Labour
What is paid to workers

If garment workers were paid a living wage, how much more would you pay for the same t-shirt?

CHANGE IN RETAIL PRICE
+€1.57

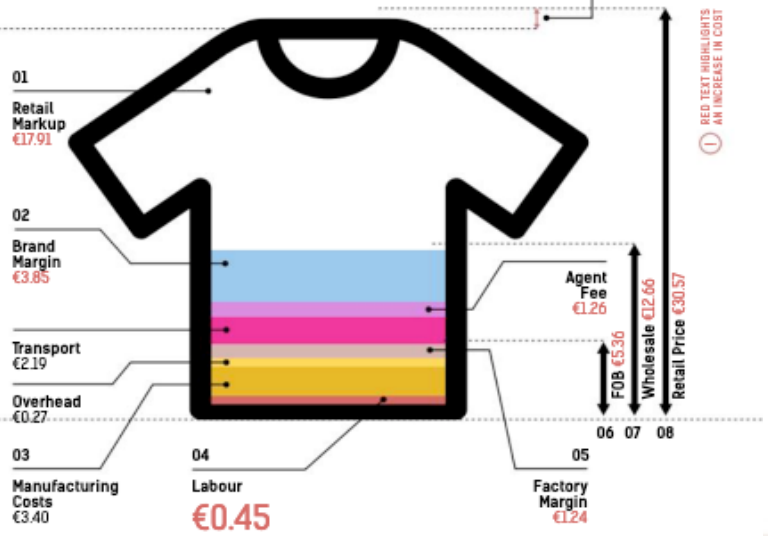

05 Factory margin
Other costs not directly part of the garment

06 FOB (Freight on board)
The total paid to a factory for a t-shirt

07 Wholesale
The price a store pays for a t-shirt before they sell it on to customers

08 Retail price
What consumers pay for the t-shirt

* Based on Asia Floor Wage benchmark
Data from **Fair Wear Foundation** (see reference 7 on p68)

NEPRAVIČNE TRGOVINSKE PRAKSE (Covid kriza)

- Neplačevanje delavcem
  - Odpovedi naročil s strani multinacionalk
  - Nelegalno zapiranje tovarn
  - Tekstilne tovarne v Severni Makedoniji unilateralno spreminjajo pogodbe o zaposlitvah
  - Odpuščanje delavcev_k brez nadomestila (44 % otrok v Bangladešu prenehalo s šolanjem, ker morajo služiti za preživljanje družine)
  - Protesti v Indiji, Myanmaru, Bangladešu, Vietnamu, na Filipinih ...
- Akcija „PayYourWorkers“

POVEZAVE DO NAJNOVEJŠIH POROČIL

- Fashion Revolution – Transparency Index
- Clean Clothes Campaign – Country Profiles
- Fair Wear Foundation
- ASPI Australia – Uyghurs for sale
- ILO – Eliminating child labour
- UNICEF – Children's rights in the garment and footwear supply chain

Occamova mačeta
07.03.2021 ob 21.44

☆ 16

Je to spet kaka čudna statistika, ki zajema cel kup stvari, ki jih ne bi smela? Kot tisto o hrani, ki jo zavržemo - ko pogledaš podrobno, pa vidiš, da so v statistiko zajete tudi kosti, lupine ipd.

Za sebe namreč vem, da niti blizu 12kg kupljenih oblačilom na leto ne pridem, kaj šele zavrženim.

Prijavi neprimerno vsebino

evaevi
23.03.2021 ob 17.26

☆ 3

Nekdo vrže stran še vsaj za 10 kil mojih oblačil

Odgovori Deli Prijavi neprimerno vsebino

mali_piscek
23.03.2021 ob 19.13

☆ 1

Glejte, na svetu je skoraj 8 milijard ljudi, ki jih je potrebno vsakodnevno oskrbovati. Kaj mislite, kaj bi se zgodilo, če bi prenehali kupovati vsa ta nekvalitetna oblačila? Brez vsakodnevne oskrbe bi ostali milijoni ljudi? Od česa bi živeli? Kdo bi jih preživljal? Bi jih mi financirali s humanitarno pomočjo? Bi jih povabili, naj pridejo v Evropo in ZDA, kjer bomo mi poskrbeli zanje?

Glavni problem je, da je na svetu preveč ljudi, pa obračajte kakor hočete.

Samo še slabše bo, dokler ne bo dokončnega zloma sistema. Prihajajo štirje jezdeci apokalipse.

Odgovori Deli Prijavi neprimerno vsebino

OSNOVNI POJMI

- Recikliranje
- Kemična reciklaža
- Upcycling (večvrednostno recikliranje)
- Ločeno zbiranje
- Mehanska reciklaža
- Downcycling (manjvrednostno recikliranje)

AKTIVNOSTI

- Instagram pogovori s strokovnjaki in izzivi
- Raziskava in infografike
- Promocijske majice
- Raziskovalno novinarstvo

DAN V RABLJENIH OBLAČILIH 2021

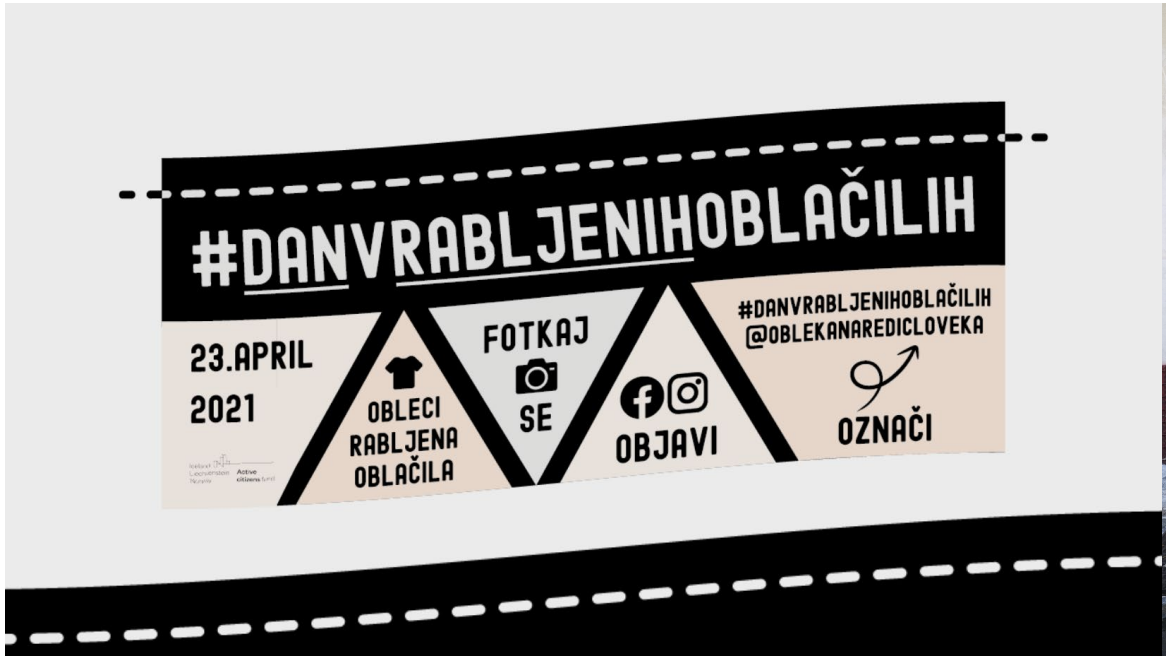

https://www.oblekanarediclovekа.si/dan-v-rabljenih-oblacilih/